

Usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze dne 19.02.1982, sp. zn. 10 Co 234/81, ECLI:CZ:NS:1982:10.CO.234.1981.1

Číslo: 37/1984

Právní věta: Také v případech výskytu epileptických záchvatů u žadatele o důchod je základním předpokladem invalidity (částečné invalidity) dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pracujícího, který podle poznatků lékařské vědy potrvá déle než jeden rok (§ 19 ods. 1 vyhlášky č. 128/1975 Sb.).

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 19.02.1982

Spisová značka: 10 Co 234/81

Číslo rozhodnutí: 37

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Důchod, Sociální zabezpečení

Předpisy: 128/1975 Sb. § 19 odst. 1 121/1975 Sb. § 25 odst. 3
§ 220 odst. 1
§ 244 odst. 1
§ 25 odst. 4 99/1963 Sb. § 148 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 37/1984 sb. rozh.

Také v případech výskytu epileptických záchvatů u žadatele o důchod je základním předpokladem invalidity (částečné invalidity) dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pracujícího, který podle poznatků lékařské vědy potrvá déle než jeden rok (§ 19 ods. 1 vyhlášky č. 128/1975 Sb.).

(Usnesení Nejvyššího soudu ČSR z 19. 2. 1982, [10 Co 234/81](#))

Rozhodnutím Úřadu důchodového zabezpečení v Praze z 19. 2. 1980 byl navrhovateli od 11. 11. 1979 přiznán částečný invalidní důchod ve výši 1080 Kčs měsíčně.

Navrhovatel v opravném prostředku proti tomuto rozhodnutí namítal, že je neprávem vyřazován z práce lamače v podzemí, protože je zcela zdrav. Jeho onemocnění, pro které je vyřazován z práce v dole, bylo znaleckým posudkem vyloučeno. V případě, že by u něho byla zjištěna nemoc vyřazující jej z práce v dole, pak má za to, že mu náleží plný invalidní důchod podle ustanovení § 25 odst. 3 písm. c) zákona č. 121/1975 Sb.

Krajský soud v Praze provedl důkaz posudkem posudkové komise sociálního zabezpečení KNV z 29. 10. 1980, znaleckým posudkem znalce z oboru neurologie a neurochirurgie a dalším doplňujícím posudkem posudkové komise sociálního zabezpečení KNV ze 7. 5. 1981 a z toho dospěl ke zjištění, že navrhovatel v důsledku epileptického záchvatu, který prodělal 8. 3. 1979, nemohl z preventivních důvodů pracovat v dole a vykonávat tam práci lamače, ale jen po dobu jednoho roku. Protože se ukázalo, že v dalších dvou letech od 8. 3. 1979 neprodělal již žádný epileptický záchvat, nejde u něho o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Při dodržování životosprávy je schopen vykonávat práci lamače v dole. Soud prvního stupně na základě těchto zjištění rozhodl tak, že rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení o přiznání částečného invalidního důchodu za dobu do 3. 3. 1980 potvrdil, kdežto za dobu od 9. 3. 1980 je zrušil, protože odpadly překážky, které navrhovateli bránily vykonávat zaměstnání lamače v dole.

Navrhovatel v odvolání proti usnesení soudu prvního stupně trval na tom, že mu neměl být částečný invalidní důchod přiznáván vůbec, protože u něho nešlo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, že mu správně měly být přiznány až do 9. 3. 1980 nemocenské dávky a pak měl být uschopněn k práci horníka bez omezení.

Nejvyšší soud ČSR změnil usnesení soudu prvního stupně tak, že se rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení v Praze z 19. 8. 1980 zrušuje.

Z odůvodnění:

Základním předpokladem vzniku nároku na invalidní nebo částečný invalidní důchod je podle ustanovení § 25 odst. 3 a 4 zákona č. 121/1975 Sb. /1/ dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pracovníka. Pojem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vymezuje ustanovení § 19 odst. 1 vyhlášky č. 128/1975 Sb., 2) kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení; za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se pokládá takový nepříznivý zdravotní stav, který podle poznatků lékařské vědy potrvá déle než rok.

Jak vyplynulo z dokazování provedeného soudem prvního stupně v projednávané věci, nebyl tento základní předpoklad u navrhovatele dán. Navrhovatel v důsledku záchvatu, který měl 8. 3. 1979 a který byl posouzen jako epileptický, byl jen z preventivních důvodů vyřazen z důlní práce, protože ochrana zdraví při práci jak navrhovatele, tak jeho spolupracovníků vyžadovala, aby bylo vyjasněno, a to v průběhu jednoho roku od tohoto záchvatu, zda jde o u něho o trvalé onemocnění či nikoli. Jak vyplynulo zejména z posudku znalce z oboru neurologie a neurochirurgie, nešlo u navrhovatele o epilepsii jako nemoc, nýbrž popsané dva záchvaty v odstupu 15 let byly hodnoceny jako příznak dočasně zvýšené záchvatové pohotovosti. Epileptický záchvat takto ojedinělý a tohoto typu může postihnout i zdravého jedince. Ojedinělý záchvat typu „grand mal“ není např. důvodem k odebrání řidičského průkazu na delší dobu, než je nutné k potvrzení diagnózy a ke zkušební době; rovněž není důvodem k trvalému omezení pracovní schopnosti. U navrhovatele v jednoroční lhůtě (a ani v dalším roce) se epileptický záchvat neopakoval, protiepileptická léčba nebyla zavedena a EEG nález zůstal minimálně abnormní; při tělesné kondici navrhovatele a při tom, že záchvat se u něho neopakoval, je současný zdravotní stav navrhovatele neslučitelný se závěrem o „dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu“.

Jak bylo soudem prvního stupně zjištěno, v době, kdy byl přiznán navrhovateli částečný invalidní důchod, chyběl u něho základní předpoklad částečné invalidity, protože v té době nebylo potvrzeno, že u něho jde o onemocnění epilepsií a že tedy jeho stav nebylo nutné hodnotit jako dlouhodobě nepříznivý.

Protože navrhovatel nebyl částečně invalidní, nebyly u něho splněny zákonné podmínky pro přiznání částečného invalidního důchodu, a to od samého počátku přiznání tohoto důchodu. Protože tedy

přezkoumávané rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení tu není v souladu se zákonem, odvolací soud odvoláním napadené usnesení soudu prvního stupně změnil podle ustanovení § 220 odst. 1 o. s. ř. tak, že toto rozhodnutí zrušil.

Protože došlo ke změně rozhodnutí ve věci samé tak, že navrhovatelovu opravnému prostředku bylo plně vyhověno, odvolací soud změnil i výrok o povinnosti nahradit znalečné, a to tak, že tato povinnost se ukládá pouze Úřadu důchodového zabezpečení (§ 148 odst. 1 a § 244 odst. 1 o. s. ř.).

Protože navrhovateli žádné náklady řízení nevznikly a odpůrce neměl v přezkumném řízení úspěch, nebyla žádnému z účastníků přiznána náhrada nákladů řízení před soudy obou stupňů (§ 224 odst. 2, § 142 odst. 1 a § 244 odst. 1 o. s. ř.).

1) Znění tohoto zákona se změnami a doplňky bylo vyhlášeno pod č. 30/1983 Sb.; další změny byly provedeny zákony č. 116/1983 Sb. a č. 56/1984 Sb.

2) Tato vyhláška byla dále doplněna nebo změněna vyhláškami č. 81/1979 Sb., č. 108/1979 Sb., č. 164/1979 Sb., č. 15/1982 Sb., č. 78/1982 Sb., č. 141/1983 Sb., č. 144/1983 Sb. a č. 73/1984 Sb.